

CEİD: 221 bin kız çocuk eğitime erişemedi

[GK gazetekadikoy.com.tr/egitim/ceid-221-bin-kiz-cocuk-egitime-erisemedi](http://gazetekadikoy.com.tr/egitim/ceid-221-bin-kiz-cocuk-egitime-erisemedi)

Kadıköy Belediyesi Bilgi İşlem Müdürlüğü

[Simge Kansu](#)

Yeni eğitim-öğretim yılı başlarken toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri yeniden gündeme geldi. Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği, CEİDizler Projesi kapsamında hazırlanan “Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Haritalama ve İzleme Çalışması: 2021-2023 Güncellemesi”ni kamuoyuyla paylaştı. Yoksulluk, pandemi sonrası öğrenme kayıpları, dijital uçurum, erken yaşta evlilikler, eğitim politikaları gibi sorunlara dikkat çekilen rapora göre, eğitime erişim aşamasında zorunlu eğitim çağındaki yaklaşık 221 bin 739 kız ve 220 bin 904 erkek çocuğu eğitim sürecinde yer almadı.

NE EĞİTİMDE NE İSTİHDAMDA VARLAR

Eğitim alanındaki eşitsizliklerin daha eğitime erişim aşamasında başladığının belirtildiği rapora göre, zorunlu eğitim çağındaki yaklaşık 221 bin 739 kız ve 220 bin 904 erkek çocuğu eğitim sürecine dahil değil. Kız çocuklarının eğitimden ayrılma nedenleri arasında ev içi iş yükü, erken ve çocuk yaşta evlilik, ailenin uygun görmemesi gibi cinsiyet ayrımcılığına dayalı faktörler öne çıkıyor. TÜİK verilerine göre 2021 yılında gerçekleşen resmi evliliklerin yüzde 2,3'ü 16-17 yaş grubundaki kız çocuklarını kapsarken, aynı yaş grubundaki erkeklerde bu oran yüzde 0,1. Öte yandan ne eğitimde ne istihdamda olan genç nüfusun yüksekliğinin ciddi bir toplumsal sorun olmaya devam ettiğinin belirtildiği rapora göre, kadınların yüzde 30,1'i, erkeklerin ise yüzde 16,2'si ne eğitimde ne de istihdamda yer alıyor.

Raporda göre yoksul çocukların kötü beslenme ve gıdaya erişim sorunlarının ekonomik kriz, gelir eşitsizliği nedeniyle artmaya devam ettiğine dikkat çekildi. Yoksul kategorisindeki kadınların yüzde 20'sinin okuma yazma bilmediği belirtilen çalışmada, "Öte yandan yoksulluk da eğitime erişimin önündeki en büyük engellerden biri. Bu durum, bir kısır döngü yaratarak yoksulluğun nesilden nesile aktarılmasına yol açıyor." denildi.

DİJİTAL ARAÇLARA ULAŞAMIYORLAR

Pandemi döneminde uzaktan eğitime geçişle birlikte dijital araçlara erişimdeki eşitsizliklerin ve dijital okuryazarlık becerilerinin yetersizliğinin öğrenme sorunlarına yol açtığının belirtildiği raporda, "Gelir eşitsizlikleri ve kurumların imkanlarının yetersizliği sebebiyle devlet okullarındaki öğrenciler özel okul öğrencilerine göre iki kat daha fazla etkilendiler ve öğrenme kaybına uğradılar. Dijital araçlara erişimde ise kız çocukları ve kadınlar yine erkeklerin gerisine düştüler." denildi.

SADECE 19 KADIN REKTÖR VAR

Raporda, yükseköğretimde kadınların eğitime katılarak net okullaşma oranlarının erkeklerden yüksek seyrettiği, ancak farklı bölüm ve alanlardaki cinsiyet ayrışmasının devam ettiği kaydedildi. Buna göre, üniversitelerde kadın öğrencilerin oranı yüzde 49 iken kadınlar yüzde 21,3 ile en az mühendislik ve yüzde 24,5 ile bilişim teknolojileri bölümlerinde yer aldı. Türkiye’de her 10 erkeğe karşılık sadece 3 kadının programlama yapabildiği ifade edildi. Bu ayrışmanın istihdamda da devam ettiği aktarılan çalışmada, kadınların STEM (Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik) alanındaki ücretleri erkeklere kıyasla ortalama yüzde 14,7 daha düşük oldu. Eğitimde karar ve yetki organlarında kadınların temsilinin düşük olduğu ifade edilen çalışmada, MEB teşkilatında kadın ve erkek yönetici sayıları ile ilgili istatistiksel verilere ulaşılamadığı belirtildi. Araştırmaya göre, 2024 yılı itibarıyla 202 üniversitenin 19’unda kadın rektör varken bu oran yüzde 9,4 olarak gerçekleşti.

“LAİK EĞİTİM ANLAYIŞINA AYKIRI”

ÇEDES Projesi’nin laik eğitim anlayışına aykırı olduğunun da belirtildiği raporda, “Milli Eğitim Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı iş birliğiyle yürütülen ÇEDES (Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum) Projesi kapsamında okullarda dini içeriklerin ön plana çıkarılması ve din görevlilerinin manevi danışmanlık yapması, uzmanlarca laik eğitim anlayışına aykırı bulunarak eleştiriliyor. Benzer bir eleştiri, MEB Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Ekim 2023 tarihli değişikliklerle okulöncesi ve ilköğretim kurumlarında mescit açılmasının zorunlu olması konusunda da dile getiriliyor.” denildi.

Raporun sonunda, kız çocuklarının eğitim hakkı için toplumsal cinsiyet eşitliği odaklı politikalara ihtiyaç olduğu belirtildi ve “Yoksulluğun ortadan kaldırılması, erken yaşta evliliklerin engellenmesi, dijital eşitsizliklerin giderilmesi, kız çocuklarının eğitime devamlılığının sağlanması, eğitim/mesleklerde cinsiyetçi kalıpların yıkılması ve kadınların karar mekanizmalarındaki temsiliyetinin artırılması acil konular olarak öne çıkıyor.” ifadelerine yer verildi.

Etiketler; [CinsiyetEşitliğiİzlemeDerneği rapor eğitim öğrenci okul ders eğitimpolitikası](#)
[CEİD CEİDizler EğitimdeToplumsalCinsiyetEşitliğiHaritalamaveİzlemeÇalışması ÇEDES](#)